

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم

بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

نویسنده: سکات ریتر*، ویژه برای کنسر سیوم نیوز
برگردان: جنوب جهانی
فرستنده: طاهر باختری
۲۴ اکتوبر ۲۰۲۴

سکات ریتر: بمب اتمی ایران واقعی است – و اکنون وجود دارد

ماه‌هاست که جهان بر خطر جنگ هسته‌نی بین ایالات متحده و روسیه متمرکز شده است. اما ایران و اسرائیل ممکن است پیش از آن‌ها به این مرحله از برخورد برسند.

وقوع درگیری بین ایران و اسرائیل به نظر می‌رسد موضع ایران را در برابر داشتن سلاح هسته‌نی تغییر داده است؛ چرا که اسرائیل آماده حمله است، پس از آن که تهران با دو حمله عمده از پهپادها و راکت‌های بالستیک و کروز واکنش نشان داد.

ایران از اپریل تاکنون حداقل سه بیانیه از طریق کانال‌های رسمی صادر کرده که در آن‌ها امکان لغو احکام مذهبی علیه دستیابی به سلاح هسته‌نی مطرح شده است.

به نظر می‌رسد شرایطی که ایران گفته بود برای توجیه این تغییر لازم است، اکنون تحقق یافته است.

این بیانیه‌های تهران نباید صرفاً تهدید در نظر گرفته شوند، بلکه باید به عنوان سیاست اعلام‌شده دیده شوند که نشان می‌دهد ایران تصمیم به دستیابی به سلاح هسته‌نی گرفته است؛ وسایل لازم برای این کار در حال حاضر آماده است و این تصمیم می‌تواند ظرف چند روز پس از صدور فرمان سیاسی نهائی اجرائی شود.

فتوای دینی علیه داشتن سلاح هسته‌نی در اکتوبر ۲۰۰۳ توسط رهبر معظم ایران، آیت‌الله علی خامنه‌ای، صادر شد. در آن آمده است:

"ما معتقدیم که افزودن به سلاح‌های هسته‌ای و دیگر انواع سلاح‌های کشتار جمعی، مانند سلاح‌های کیمیاوی و بیولوژیک، تهدیدی جدی برای بشریت است... استفاده از این سلاح‌ها را حرام می‌دانیم و تلاش برای محافظت از بشریت در برابر این فاجعه بزرگ وظیفه همگان است."

اما مذهب شیعه معتقد است که فتواها ذاتاً دائمی نیستند و فقیهان اسلامی می‌توانند متون دینی را مطابق با نیازهای زمان بازتفسیر کنند.

کمی پس از آغاز عملیات "وعدۀ صادق" ایران علیه اسرائیل در اپریل، احمد حق‌طلب، فرمانده سپاه پاسداران انقلاب اسلامی که مسؤول امنیت تأسیسات هسته‌ای ایران است، اظهار داشت:

"اگر [اسرائیل] بخواهد تهدید حمله به مراکز هسته‌ای کشور ما را به عنوان ابزاری برای فشار بر ایران استفاده کند، احتمال و امکان بازنگری در دکترین هسته‌ای و سیاست‌های جمهوری اسلامی ایران و انحراف از ملاحظات اعلام‌شده قبلی وجود دارد."

در ماه مه، کمال خرازی، وزیر امور خارجه سابق که مشاور رهبر معظم انقلاب است، اعلام کرد: "ما [ایران] تصمیم به ساخت بمب هسته‌ای نداریم، اما اگر وجود ایران تهدید شود، چاره‌ای جز تغییر دکترین نظامی نخواهد بود."

و در اوایل ماه جاری، نمایندگان مجلس ایران خواستار بازنگری در دکترین دفاعی ایران شدند تا بررسی شود که آیا به دلیل افزایش خطر تشدید تنشج با اسرائیل، باید سلاح هسته‌ای را در نظر گرفت یا خیر. این قانون‌گذاران اشاره کردند که رهبر معظم انقلاب می‌تواند در مورد فتوای ضد سلاح هسته‌ای تجدیدنظر کند، زیرا شرایط تغییر کرده است.

این بیانه‌ها، هنگامی که در کنار هم دیده شوند، به‌نوعی سیاست رسماً اعلام شده را تشکیل می‌دهند که با توجه به منابع دست‌اندرکار، نشان می‌دهد که تصمیم سیاسی برای ساخت بمب هسته‌ای گرفته شده است، البته پس از آن که معیارهای امنیت ملی رعایت شود.

قابلیت‌های ایران

ایران مدت‌هاست که توانایی ساخت و تسلیح دستگاه‌های هسته‌ای انفجاری را دارد. ایران با استفاده از اورانیوم غنی‌شده با درصد بالا می‌تواند ظرف چند روز یک سلاح ساده از نوع "تفنگی" بسازد که می‌تواند در یک کلاهک راکت بالستیک مورد استفاده قرار گیرد.

در ماه جون، ایران به آژانس بین‌المللی انرژی اتمی اعلام کرد که در حال نصب حدود ۱۴۰۰ سانتریفیوژ پیشرفته در تأسیسات فردو است. براساس محاسباتی که از موجودی اورانیوم هگزافلوراید ۶۰ درصد غنی‌شده ایران (ماده اولیه مورد استفاده در غنی‌سازی سانتریفیوژی) به‌دست آمده است، ایران می‌تواند ظرف چند روز به اندازه کافی اورانیوم بسیار غنی‌شده (بیش از ۹۰ درصد) برای تولید ۳ تا ۵ سلاح اورانیومی تولید کند.

تنها چیزی که لازم است، اراده سیاسی است. به نظر می‌رسد ایران از این آستانه عبور کرده است، به این معنا که محاسبات مربوط به هرگونه حمله اسرائیل و/یا ایالات متحده به ایران به طور همیشگی تغییر کرده است.

ایران این واقعیت جدید را بدون پرده‌پوشی بیان کرده است. در ماه فبروری، رئیس سابق سازمان انرژی اتمی ایران، علی‌اکبر صالحی، اعلام کرد که ایران از "همۀ آستانه‌های علمی و فناوری هسته‌ای" برای ساخت بمب هسته‌ای عبور کرده است و اشاره کرد که ایران تمامی اجزای لازم برای یک سلاح هسته‌ای را به جز اورانیوم بسیار غنی‌شده جمع‌آوری کرده است.

دو هفته بعد، جواد کریمی قدوسی، عضو کمیسیون امنیت ملی مجلس ایران، اعلام کرد که اگر رهبر معظم انقلاب "اجازه بدهد، ما تا یک هفته تا آزمایش نخستین [بمب هسته‌ای] فاصله داریم"، و بعداً افزود که ایران "به نیم روز یا حداکثر یک هفته زمان نیاز دارد تا یک کلاهک هسته‌ای بسازد."

یک سلاح ساده از نوع "تفنگی" نیاز به آزمایش ندارد - دستگاه "پسر کوچک" که در ۶ اگست ۱۹۴۵ توسط ایالات متحده بر هیروشیما انداخته شد، یک دستگاه از نوع تفنگی بود که به قدری قابل اطمینان در نظر گرفته شده بود که بدون هیچ‌گونه آزمایش قبلی قابل استفاده بود.

برای هر دستگاه از نوع "تفنگی" ایران به ۷۵ تا ۱۲۰ پوند اورانیوم بسیار غنی‌شده نیاز دارد (طراحی پیچیده‌تر به مواد کمتری نیاز دارد). در هر صورت، وزن محموله راکت مافوق صوت سوخت جامد "فتح-۱" که در حمله اول اکتوبر به اسرائیل مورد استفاده قرار گرفت، حدود ۹۰۰ پوند است - که برای حمل یک سلاح اورانیومی از نوع تفنگی کافی است.

با توجه به این که سپر راکتی بالستیک اسرائیل نتوانست راکت "فتح-۱" را رهگیری کند، اگر ایران یک راکت "فتح-۱" مسلح به سلاح هسته‌ای را علیه اسرائیل به‌کار گیرد، تقریباً به‌طور قطع هدف خود را خواهد زد. ایران به ۳ تا ۵ سلاح هسته‌ای از این نوع نیاز دارد تا توانایی اسرائیل را به‌عنوان یک کشور صنعتی مدرن به‌طور کامل نابود کند.

پیامدهای خروج از توافق هسته‌ای ایران

این وضعیت پس از آن به وجود آمد که رئیس‌جمهور دونالد ترامپ در سال ۲۰۱۷ ایالات متحده را از برنامه جامع اقدام مشترک (برجام)، که به‌عنوان توافق هسته‌ای ایران شناخته می‌شود، خارج کرد. عامل اصلی پشت مذاکرات برجام که در زمان رئیس‌جمهور بارک اوباما صورت گرفت، بستن راه ایران به سمت سلاح هسته‌ای بود. اوباما گفت:

"به زبان ساده، در چارچوب این توافق، ممنوعیت دائمی بر برنامه سلاح هسته‌ای ایران وجود دارد و یک رژیم بازرسی دائمی که فراتر از هر رژیم بازرسی پیشین در ایران است. این توافق به آژانس بین‌المللی انرژی اتمی امکان می‌دهد تا اطمینان حاصل کند که ایران چنین کاری انجام نمی‌دهد، هم از طریق ابزارهای خاص بازرسی برجام که برخی از آن‌ها تا ۲۵ سال باقی خواهند ماند و هم از طریق پروتکل الحاقی که به‌طور نامحدود ادامه خواهد داشت. علاوه بر این، ایران تعهدات خاصی در این توافق دارد که شامل ممنوعیت فعالیت‌های کلیدی تحقیق و توسعه‌ای است که برای طراحی و ساخت یک سلاح هسته‌ای لازم است. این تعهدات تاریخ انقضا ندارند."

اوایل دولت خود، در جون ۲۰۲۱، پس از آن که ترامپ ایالات متحده را از توافق خارج کرده بود، رئیس‌جمهور جو بایدن اعلام کرد که ایران "در دوران من هرگز به سلاح هسته‌ای دست نخواهد یافت."

پس از تصمیم عجولانه ترامپ برای خروج از برجام، ایران اقداماتی انجام داد که نشان می‌دهد دیگر خود را به محدودیت‌های برجام متعهد نمی‌داند.

ایران برنامه هسته‌ای خود را با نصب آبخارهای سانتریفیوژ پیشرفته برای غنی‌سازی اورانیوم گسترش داده و نظارت آژانس بین‌المللی انرژی اتمی بر برنامه هسته‌ای خود را کاهش داده است. به‌طور خلاصه، ایران خود را در موقعیتی قرار داده است که بتواند به‌سرعت تولید سلاح هسته‌ای برسد.

در حالی که دفتر مدیر اطلاعات ملی ایالات متحده (ODNI) در حال حاضر معتقد است که رهبر معظم انقلاب ایران تصمیم سیاسی برای از سرگیری برنامه سلاح‌های هسته‌ئی را نگرفته است، اما ارزیابی منتشر شده در ماه جولای یک حذف معنادار از ارزیابی‌های گذشته درباره قابلیت‌های هسته‌ئی ایران دارد.

ارزیابی ODNI در فیوروری ۲۰۲۴ بیان کرده بود: "ایران در حال حاضر اقداماتی را که برای تولید یک دستگاه هسته‌ئی قابل آزمایش لازم است، انجام نمی‌دهد."

اما این اظهارنظر در ارزیابی جولای ۲۰۲۴ حذف شده است، که نشان‌دهنده این است که جامعه اطلاعاتی ایالات متحده، به‌ویژه به دلیل کاهش فعالیت‌های بازرسی آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، دیگر به جزئیات فنی مهم مربوط به صنایع هسته‌ئی ایران دسترسی کافی ندارد.

سناتور لیندسی گراهام، پس از مطالعه نسخه محرمانه گزارش ODNI در جولای ۲۰۲۴ درباره ایران، گفت که او "بسیار نگران است" که "ایران در هفته‌ها یا ماه‌های آینده به سلاح هسته‌ئی دست پیدا خواهد کرد."

آنچه در برابر ایالات متحده و اسرائیل قرار دارد

این وضعیت پیش روی اسرائیل و ایالات متحده است، آن‌ها در حال تصمیم‌گیری برای واکنش اسرائیل علیه ایران به دلیل حمله راکتی اول اکتوبر هستند.

ایران اعلام کرده است که هرگونه حمله به تأسیسات هسته‌ئی یا تولید نفت و گاز آن به عنوان تهدیدی وجودی تلقی خواهد شد. این می‌تواند منجر به لغو فتوا و به‌کارگیری سلاح‌های هسته‌ئی ظرف چند روز پس از اتخاذ چنین تصمیمی شود.

رئیس‌جمهور جو بایدن به خبرنگاران گفت که او می‌داند اسرائیل کی و کجا حمله خواهد کرد، اما از افشای جزئیات خودداری کرد. اسناد اطلاعاتی افشاء شده ایالات متحده در روزهای اخیر نشان دادند که ایالات متحده از برنامه‌های دقیق اسرائیل اطلاع کامل ندارد.

ایالات متحده و اسرائیل، که خود یک قدرت هسته‌ئی است، مدت‌هاست اعلام کرده‌اند که داشتن سلاح هسته‌ئی توسط ایران خط قرمزی است که عبور از آن بدون پیامدهای شدید، یعنی مداخله نظامی گسترده برای نابودی زیرساخت‌های هسته‌ئی ایران، ممکن نیست.

این خط قرمز اکنون نقض شده است – ایران یک قدرت هسته‌ئی بالفعل است، حتی اگر هنوز گام‌های نهائی برای تکمیل ساخت یک بمب هسته‌ئی را برداشته باشد.

پیامدهای حمله به ایران می‌تواند برای مهاجمان و حتی برای کل منطقه مرگبار باشد.

* - سکات ریتر یک افسر سابق اطلاعاتی نیروی بحری ایالات متحده است که در اتحاد جماهیر شوروی سابق برای اجرای معاهدات کنترل تسلیحات، در خلیج فارس در جریان عملیات طوفان صحرا و در عراق برای نظارت بر خلع سلاح سلاح‌های کشتار جمعی خدمت کرده است. آخرین کتاب او "خلع سلاح در زمان پرسترویکا" توسط انتشارات کلاریتی منتشر شده است.

* - نظرات بیان‌شده تنها دیدگاه نویسنده است و ممکن است لزوماً منعکس‌کننده دیدگاه کنسرسیوم نیوز نباشد.

[۲۲ اکتوبر ۲۰۲۴](#)